

Zbiór Orzeczeń

OPINIA RZECZNIK GENERALNEJ
JULIANE KOKOTT
przedstawiona w dniu 17 września 2020 r.¹

Sprawa C-488/19

Minister for Justice and Equality
przeciwko
JR
(skazanie w państwie trzecim należącym do EOG)

[wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym przedłożony przez High Court (wysoki trybunał, Irlandia)]

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym – Współpraca sądowa w sprawach karnych – Decyzja ramowa 2002/584/WSiSW – Europejski nakaz aresztowania – Zakres stosowania – Skazanie przez sąd państwa trzeciego – Uznanie tego orzeczenia w wydającym nakaz państwie członkowskim – Wykonanie w wydającym nakaz państwie członkowskim – Wzajemne uznawanie – Wzajemne zaufanie – Artykuł 4 pkt 7 lit. b) – Odmowa wykonania europejskiego nakazu aresztowania – Przesłpstwa popełnione poza terytorium wydającego nakaz państwa członkowskiego

I. Wprowadzenie

1. Organy sądowe państw członkowskich są uprawnione do wydawania europejskich nakazów aresztowania na podstawie decyzji ramowej 2002/584/WSiSW² w celu wykonywania kar pozbawienia wolności. Czy jednak uprawnienie to znajduje także zastosowanie, jeżeli podlegający wykonaniu wyrok zapadł w państwie trzecim i został uznany w wnioskującym państwie członkowskim na mocy umowy międzynarodowej?

2. Ze skazaniem w państwie trzecim wiąże się nadto pytanie o podstawę odmowy wykonania nakazu aresztowania, którym to pytaniem do tej pory Trybunał Sprawiedliwości się nie zajmował. Zgodnie z art. 4 pkt 7 lit. b) decyzji ramowej 2002/584 państwo, do którego zwrócono się o wykonanie nakazu, może bowiem odmówić wykonania, jeżeli przestępstwo zostało popełnione poza terytorium wnioskującego państwa członkowskiego, a prawo państwa członkowskiego, do którego się zwrócono, nie dopuszcza ścigania przestępstw tego rodzaju, jeśli popełnione zostają poza jego terytorium. W niniejszej sprawie przestępstwo zostało wprawdzie popełnione na terytorium państwa trzeciego, czynności przygotowawcze podjęto jednak we wnioskującym państwie członkowskim. Stąd wyjaśnienia wymaga, jakie znaczenie ma ta okoliczność z perspektywy dopuszczalności zastosowania wskazanej podstawy odmowy wykonania nakazu.

¹ Język oryginału: niemiecki.

² Decyzja ramowa Rady z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi (Dz.U. 2002, L 190, s. 1), w brzmieniu nadanym jej przez decyzję ramową Rady 2009/299/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r. (Dz.U. 2009, L 81, s. 24).

II. Ramy prawne

A. Prawo międzynarodowe publiczne

1. Konwencja między Litwą a Norwegią o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń w sprawach karnych

3. Od 5 kwietnia 2011 r. istnieje Konwencja między Republiką Litewską a Królestwem Norwegii o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń w sprawach karnych, mocą których nałożono karę lub środek skutkujące pozbawieniem wolności. Konwencja reguluje uznawanie wyroków państwa wydającego (art. 7) oraz wymienia podstawy odmowy uznania przez państwo wykonujące (art. 8).

2. Umowa między Unią Europejską a Islandią i Norwegią w sprawie procedury przekazywania

4. Umowa między Unią Europejską a Republiką Islandii i Królestwem Norwegii w sprawie procedury przekazywania osób pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej a Islandią i Norwegią³ weszła w życie w dniu 1 listopada 2019 r.⁴

5. Preambuła tej umowy stanowi:

„[...]”

wyrażając swoje wzajemne zaufanie do struktury i funkcjonowania ich systemów prawnych oraz do zdolności wszystkich Umawiających się Stron do zagwarantowania uczciwego procesu,

[...]”.

6. Artykuł 1 ust. 3 owej umowy stanowi:

„Niniejsza umowa nie skutkuje zmianą obowiązku poszanowania praw podstawowych i podstawowych zasad prawa ustanowionych w Europejskiej konwencji praw człowieka lub – w przypadku wykonywania nakazu przez organ sądowy państwa członkowskiego – zasad, o których mowa w art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej”.

7. W pozostałym zakresie postanowienia umowy w sprawie procedury przekazywania zasadniczo odpowiadają postanowieniom decyzji ramowej 2002/584.

B. Prawo Unii

8. Motyw 6 preambuły decyzji ramowej 2002/584 stanowi:

„Europejski nakaz aresztowania przewidziany w niniejszej decyzji ramowej stanowi pierwszy konkretny środek w dziedzinie prawa karnego wprowadzający zasadę wzajemnego uznawania, którą Rada Europejska określa jako kamień węgielny współpracy sądowej”.

³ Dz.U. 2006, L 292, s. 2; zatwierdzona w imieniu Unii mocą art. 1 decyzji Rady 2014/835/UE z dnia 27 listopada 2014 r. (Dz.U. 2014, L 343, s. 1).

⁴ Nota dotycząca wejścia w życie Umowy między Unią Europejską a Islandią i Norwegią w sprawie procedury przekazywania osób (Dz.U. 2019, L 230, s. 1).

9. W art. 1 decyzji ramowej 2002/584 prawodawca zdefiniował europejski nakaz aresztowania i zobowiązał do jego wykonywania:

„1. Europejski nakaz aresztowania stanowi decyzję sądową wydaną przez państwo członkowskie w celu aresztowania i przekazania przez inne państwo członkowskie osoby, której dotyczy wnioski, w celu przeprowadzenia postępowania karnego lub wykonania kary pozbawienia wolności bądź środka zabezpieczającego.

2. Państwa członkowskie wykonują każdy europejski nakaz aresztowania w oparciu o zasadę wzajemnego uznawania i zgodnie z przepisami niniejszej decyzji ramowej.

3. Niniejsza decyzja ramowa nie skutkuje modyfikacją obowiązku poszanowania praw podstawowych i podstawowych zasad prawa zawartych w art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej”.

10. Artykuł 2 decyzji ramowej 2002/584 określa zakres stosowania europejskiego nakazu aresztowania:

„1. Europejski nakaz aresztowania może zostać wydany w przypadku czynów, które w świetle prawa obowiązującego w wydającym nakaz państwie członkowskim zagrożone są karą pozbawienia wolności lub środkiem zabezpieczającym o maksymalnym wymiarze co najmniej 12 miesięcy, albo w przypadku gdy zapadł wyrok lub wydano środek zabezpieczający o wymiarze co najmniej czterech miesięcy.

2. Następujące przestępstwa, jeśli w wydającym nakaz państwie członkowskim zagrożone są karą pozbawienia wolności lub środkiem zabezpieczającym o wymiarze co najmniej trzech lat i jako [są] określone prawem wydającego nakaz państwa członkowskiego, stanowią na warunkach niniejszej decyzji ramowej podstawę, bez weryfikacji pod kątem podwójnej odpowiedzialności karnej za popełniony czyn, do przekazania na mocy europejskiego nakazu aresztowania:

– [...]

– nielegalny handel środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi,

– [...].

3. [...]

4. Dla przestępstw innych niż określone w ust. 2 przekazanie następuje pod warunkiem, że czyny, za które [z powodu których] wydaje się europejski nakaz aresztowania, stanowią przestępstwo w rozumieniu prawa wykonującego nakaz państwa członkowskiego, niezależnie od składowych elementów naruszeń prawa karnego lub ich opisu”.

11. Artykuł 4 decyzji ramowej 2002/584 dopuszcza w określonych przypadkach odmowę wykonania europejskiego nakazu aresztowania:

„Wykonujący nakaz organ sądowy może odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania:

1) [gdy,] w jednym z przypadków wymienionych w art. 2 ust. 4, czyn, który stanowi podstawę wydania europejskiego nakazu aresztowania, nie stanowi przestępstwa w świetle prawa wykonującego nakaz państwa członkowskiego; [...]

[...]

- 7) w przypadku gdy europejski nakaz aresztowania odnosi się do przestępstw, które:
- a) w świetle prawa wykonującego nakaz państwa członkowskiego są traktowane jako popełnione w całości bądź w części na terytorium wykonującego nakaz państwa członkowskiego lub w miejscu traktowanym jako jego terytorium; lub
  - b) są popełnione poza terytorium wydającego nakaz państwa członkowskiego, a prawo wykonującego nakaz państwa członkowskiego nie dopuszcza ścigania przestępstw tego rodzaju, jeśli popełnione zostają poza jego terytorium”.

12. Artykuł 8 decyzji ramowej 2002/584 określa treść europejskiego nakazu aresztowania:

„1. Europejski nakaz aresztowania zawiera następujące informacje podawane zgodnie z formularzem znajdującym się w Załączniku:

[...]

- c) dowody istnienia podlegającego wykonaniu wyroku, środka zabezpieczającego lub jakiegokolwiek innego podlegającego wykonaniu orzeczenia sądowego mającego analogiczny skutek prawny, a wchodząc[ego] w zakres art. 1 i 2;

[...]”.

C. Prawo irlandzkie

13. Irlandia transponowała decyzję ramową 2002/584 ustawą o europejskim nakazie aresztowania z 2003 r. Artykuł 5 tej ustawy stanowi wyraźnie, w jakich przypadkach przyjmuje się, że czyn jest karalny w Irlandii:

„Do celów niniejszej ustawy przestępstwo określone w europejskim nakazie aresztowania traktuje się jak przestępstwo zgodnie z prawem państwa [irlandzkiego], jeżeli działanie albo zaniechanie wypełniające znamiona tak określonego przestępstwa, gdyby zostało popełnione w państwie [irlandzkim] w dniu wydania europejskiego nakazu aresztowania, stanowiłoby przestępstwo zgodnie z prawem państwa [irlandzkiego]”.

14. W art. 44 ustawy o europejskim nakazie aresztowania z 2003 r. Irlandia transponowała art. 4 pkt 7 lit. b) decyzji ramowej 2002/584:

„Osoba nie może zostać przekazana na mocy niniejszej ustawy, jeśli przestępstwo określone w wydanym w stosunku do niej europejskim nakazie aresztowania zostało lub miało zostać popełnione w miejscu innym niż państwo wydające nakaz i jeśli działanie lub zaniechanie wypełniające znamiona tego przestępstwa, z uwagi na to, że zostało popełnione poza terytorium tego państwa, nie jest przestępstwem w świetle prawa tego państwa”.

15. Irlandzka ustawa o nadużywaniu środków odurzających z 1977 r.⁵ zawiera art. 15 ust. 1:

„Przestępstwo popełnia ten, kto, zgodnie z prawem lub nie, posiada kontrolowane środki odurzające w celu ich sprzedaży lub innego rozpowszechniania innemu podmiotowi z naruszeniem przepisów art. 5 niniejszej ustawy”.

⁵ Ze zmianami.

III. Okoliczności faktyczne i wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

16. JR jest obywatelem litewskim. W styczniu 2014 r. JR porozumiał się na Litwie z osobą trzecią odnośnie do przetransportowania do Norwegii środków odurzających w zamian za wynagrodzenie w kwocie 570 EUR. JR przetransportował środki odurzające z Litwy, przekraczając przy tym szereg granic międzynarodowych, i ostatecznie wjechał do Norwegii ze Szwecji. W dniu 19 stycznia 2014 r. JR został zatrzymany w Norwegii, około 5 km od granicy. Miał przy sobie około 4,6 kg metamfetaminy.

17. W dniu 28 listopada 2014 r. Heggen og Frøland tingrett (sąd rejonowy dla Heggen i Frøland, Norwegia) zgodnie z art. 162 norweskiego kodeksu karnego skazał JR (zwanego dalej „skazanym”) za przestępstwo „nielegalnego transportowania bardzo dużej ilości substancji odurzających” na karę pozbawienia wolności w wymiarze 4 lat i 6 miesięcy. Środek odwoławczy skazanego został oddalony.

18. W dniu 18 czerwca 2015 r. Jurbarko rajono apylinkės teismas (sąd rejonowy w Jurborku, Litwa) uznał norweski wyrok na podstawie konwencji między Litwą a Norwegią o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń w sprawach karnych, skutkiem czego wyrok mógł zostać wykonany zgodnie z prawem litewskim. Środek odwoławczy skazanego został oddalony.

19. W dniu 7 kwietnia 2016 r. Norwegia przekazała skazanego Litwie.

20. W dniu 15 listopada 2016 r. Kaišiadorių rajono apylinkės teismas (sąd rejonowy w Koszedarach, Litwa) postanowił o warunkowym przedterminowym zwolnieniu skazanego. W dniu 5 lutego 2018 r., z powodu naruszenia przez skazanego warunków zwolnienia, Marijampolės apylinkės teismo Jurbarko rūmai (sąd rejonowy w Mariampolu, wydział dla Jurborku, Litwa) nakazał jednak skazanemu odbycie reszty kary w wymiarze 1 roku 7 miesięcy i 24 dni.

21. Z uwagi na to, że w międzyczasie skazany uciekł za granicę, litewskie organy wydały w dniu 24 maja 2018 r. europejski nakaz aresztowania celem wykonania kary pozbawienia wolności za jednolity czyn wypełniający znamiona nielegalnego przechowywania, transportowania, przekazywania, sprzedaży lub innego rozpowszechniania bardzo dużej ilości substancji odurzających lub psychotropowych.

22. Skazany został aresztowany w dniu 21 stycznia 2019 r. w Irlandii. Początkowo, do października 2019 r., odbywał tam karę pozbawienia wolności nałożoną w Irlandii za inny czyn zabroniony.

23. Decyzja w przedmiocie wykonania europejskiego nakazu aresztowania należy do High Court (wysokiego trybunału, Irlandia), który w związku z tym zwrócił się w dniu 26 czerwca 2019 r. do Trybunału Sprawiedliwości z następującymi pytaniami:

- „1) Czy decyzja ramowa 2002/584 ma zastosowanie, w sytuacji gdy osoba, której dotyczy wniosek, została uznana za winną i skazana w państwie trzecim, lecz na mocy umowy dwustronnej zawartej między tym państwem trzecim a wydającym nakaz państwem wyrok wydany w państwie trzecim został uznany i wykonany zgodnie z prawem wydającego nakaz państwa?
- 2) Jeżeli tak, to – w sytuacji, w której wykonujące nakaz państwo członkowskie przyjęło w swoim ustawodawstwie krajowym fakultatywne przesłanki odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania wyrażone w art. 4 pkt 1 i art. 4 pkt 7 lit. b) decyzji ramowej – w jaki sposób wykonujący nakaz organ sądowy powinien wydać rozstrzygnięcie w odniesieniu do przestępstwa uznanego za popełnione w państwie trzecim, gdy okoliczności towarzyszące temu przestępstwu świadczą o podjęciu w wydającym nakaz państwie czynności mających stworzyć warunki do jego popełnienia?”.

24. Z powodu braku przymiotu pilności Trybunał Sprawiedliwości oddalił wniosek High Court (wysokiego trybunału) o udzielenie odpowiedzi na przedstawione mu pytania w pilnym trybie prejudycjalnym.

25. Pisemne stanowiska w przedmiocie pytań przedstawili skazany, Irlandia oraz Komisja Europejska.

IV. Ocena prawna

A. W przedmiocie zakresu stosowania decyzji ramowej 2002/584 (pytanie pierwsze)

26. Poprzez pierwsze pytanie sąd odsyłający zmierza do ustalenia, czy europejski nakaz aresztowania może zostać wydany celem wykonania kary pozbawienia wolności, która została nałożona przez sąd państwa trzeciego i uznana przez państwo członkowskie wydające nakaz.

27. Zgodnie z art. 1 ust. 1 decyzji ramowej 2002/584 europejski nakaz aresztowania stanowi decyzję sądową wydaną przez państwo członkowskie w celu aresztowania i przekazania przez inne państwo członkowskie osoby, której dotyczy wnioski, w celu przeprowadzenia postępowania karnego lub wykonania kary pozbawienia wolności bądź środka zabezpieczającego.

28. W niniejszej sprawie wydające nakaz państwo członkowskie chce wykonać karę pozbawienia wolności. Jednakże tę karę nałożyło nie to właśnie państwo członkowskie, ale państwo trzecie, a wydające nakaz państwo członkowskie następnie karę tę uznało. Należy w związku z tym wyjaśnić, czy wyrok pochodzący z państwa trzeciego, ewentualnie uznanie w państwie wydającym nakaz, może stanowić ważną podstawę europejskiego nakazu aresztowania.

29. Zasadniczo kary pozbawienia wolności orzekane przez państwa trzecie nie podlegają wykonaniu na podstawie europejskiego nakazu aresztowania (w tym przedmiocie pkt 1). Sytuacja ma się inaczej, jeżeli wydające nakaz państwo członkowskie uznało karę pozbawienia wolności (w tym przedmiocie pkt 2). Wykonujące nakaz państwo członkowskie sprawdza wtedy, czy europejski nakaz aresztowania jest skuteczny (w tym przedmiocie pkt 3).

1. Zasada wzajemnego uznawania nie obowiązuje w stosunku do państw trzecich...

30. Decyzja ramowa 2002/584 ma zastosowanie wyłącznie do państw członkowskich, a nie do państw trzecich⁶. Stąd co do zasady kara pozbawienia wolności orzeczona przez państwo trzecie jako taka nie może zostać wykonana w drodze europejskiego nakazu aresztowania.

31. Zgodnie z art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej 2002/584 wnioskujące państwo może wydać europejski nakaz aresztowania wyłącznie wtedy, gdy istnieje podlegające wykonaniu orzeczenie sądowe⁷. Takie podlegające wykonaniu orzeczenie sądowe wydają organy państw członkowskich⁸.

32. Między państwami członkowskimi obowiązuje zasada wzajemnego uznawania, która opiera się na zasadzie wzajemnego zaufania i którą w praktyce realizuje europejski nakaz aresztowania zgodnie z art. 1 ust. 2 i motywem 6 decyzji ramowej 2002/584⁹.

6 Wyrok z dnia 2 kwietnia 2020 r., Rуска Federacja (C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, pkt 42).

7 Wyroki: z dnia 1 czerwca 2016 r., Bob-Dogi (C-241/15, EU:C:2016:385, pkt 43, 44, 49–57); z dnia 10 listopada 2016 r., Özçelik (C-453/16 PPU, EU:C:2016:860, pkt 27).

8 Wyrok z dnia 10 listopada 2016 r., Özçelik (C-453/16 PPU, EU:C:2016:860, pkt 32, 33).

9 Wyroki z dnia 27 maja 2019 r.: OG i PI (Prokuratury w Lubece i w Zwickau) (C-508/18 i C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, pkt 43, 44); PF (Prokuratura generalna Litwy) (C-509/18, EU:C:2019:457, pkt 22, 23).

33. Konkretnie rzecz ujmując, zasada wzajemnego zaufania wymaga, aby każde z państw członkowskich uznawało – z zastrzeżeniem wyjątkowych okoliczności – że wszystkie inne państwa członkowskie przestrzegają prawa Unii, a zwłaszcza praw podstawowych uznanych w tym prawie¹⁰.

34. Tych zasad nie można jednak stosować wprost w odniesieniu do państw trzecich. Bez takiego wzajemnego zaufania nie można zakładać, że państwo trzecie zagwarantowało prawa podstawowe osoby, której miałby dotyczyć europejski nakaz aresztowania. Artykuł 1 ust. 3 decyzji ramowej 2002/584 nakazuje zaś poszanowanie praw podstawowych. Fakt, że państwo trzecie zawarło umowy międzynarodowe, które co do zasady wymagają przestrzegania praw podstawowych, niekoniecznie jest wystarczający¹¹.

35. Stąd norweski wyrok jako taki nie może być podstawą europejskiego nakazu aresztowania.

2. ...a wyłącznie wewnątrz Unii...

36. Jednakże w niniejszej sprawie Litwa uznała skazanie i karę orzeczone przez norweski sąd.

37. Tak długo, jak nie ma konwencji międzynarodowej między Unią a państwem trzecim, państwo członkowskie zachowuje kompetencje do ustanawiania przepisów regulujących przekazywanie osób między nim a tym państwem trzecim. Państwa członkowskie są jednak zobowiązane do wykonywania tej kompetencji w poszanowaniu prawa Unii¹².

38. Jako że na dzień przekazania skazanego z Norwegii na Litwę nie obowiązywała jeszcze umowa między Unią, Islandią i Norwegią, Litwa mogła bez ograniczeń stosować swoją konwencję z Norwegią.

39. W związku z tym pojawia się pytanie, czy europejski nakaz aresztowania wymaga, żeby kara pozbawienia wolności, która ma zostać wykonana, została nałożona w państwie członkowskim, czy też wydające nakaz państwo członkowskie może „zalegalizować” karę pozbawienia wolności nałożoną w państwie trzecim poprzez uznanie wyroku skazującego.

40. Wydaje się, że taka sytuacja nie została dostrzeżona podczas przyjmowania decyzji ramowej 2002/584. Niemniej europejski nakaz aresztowania może mieć zastosowanie w sytuacji takiej jak występująca w niniejszej sprawie, jeżeli spełnione są warunki określone w decyzji ramowej. Decyzja ta nie wyklucza bowiem wyraźnie takiej ewentualności.

41. Punktem wyjścia jest wyżej wspomniany art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej 2002/584, który stanowi, że europejski nakaz aresztowania musi być oparty na orzeczeniu sądowym wnioskującego państwa członkowskiego¹³. Może to być podlegający wykonaniu wyrok, środek zabezpieczający lub jakiegokolwiek inne podlegające wykonaniu orzeczenie sądowe mające analogiczny skutek prawny, a wchodzące w zakres art. 1 i 2 decyzji ramowej 2002/584.

10 Wyroki: z dnia 25 lipca 2018 r., Minister for Justice and Equality (Nieprawidłowości w systemie sądownictwa) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, pkt 36); z dnia 27 maja 2019 r.: OG i PI (Prokuratury w Lubece i w Zwickau) (C-508/18 i C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, pkt 43); PF (Prokuratura generalna Litwy) (C-509/18, EU:C:2019:457, pkt 22); a także z dnia 15 października 2019 r., Dorobantu (C-128/18, EU:C:2019:857, pkt 46).

11 Zobacz wyroki: z dnia 6 września 2016 r., Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630, pkt 55–57); z dnia 2 kwietnia 2020 r., Ruska Federacja (C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, pkt 65).

12 Wyroki: z dnia 13 listopada 2018 r., Raugevicius (C-247/17, EU:C:2018:898, pkt 45); z dnia 2 kwietnia 2020 r., Ruska Federacja (C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, pkt 48).

13 Punkt 31 niniejszej opinii.

42. W tym zakresie z wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym wynika, że na mocy wyroku z dnia 18 czerwca 2015 r. sąd rejonowy w Jurborku uznał norweski wyrok z dnia 28 listopada 2014 r. w celu jego wykonania zgodnie z prawem litewskim. Po czasowym zawieszeniu jego wykonania sąd rejonowy w Mariampolu, wydział dla Jurborku, w dniu 5 lutego 2018 r. nakazał skazanemu odbyć resztę kary. Tym samym istnieje orzeczenie sądowe podlegające wykonaniu.

43. Nie jest łatwo ocenić, czy dane orzeczenie ma analogiczny skutek prawny zgodnie z art. 1 i 2 decyzji ramowej 2002/584. Jednakże brzmienie art. 8 ust. 1 lit. c) tej decyzji, w szczególności w języku angielskim i francuskim, wskazuje, że należy zbadać, czy orzeczenie wchodzi w zakres zastosowania art. 1 i 2¹⁴. Odpowiada to funkcji art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej 2002/584. Wymaganie informacji zgodnie z art. 8 ma na celu jedynie podkreślenie, że zostały spełnione warunki wydania europejskiego nakazu aresztowania¹⁵, ustanowione w szczególności w art. 1 i 2 tej decyzji ramowej.

44. Z kolei zakres stosowania art. 1 i 2 decyzji ramowej 2002/584 jest określony nie przez wykaz krajowych orzeczeń sądowych, lecz przez cel i przedmiot orzeczenia.

45. Artykuł 1 ust. 1 decyzji ramowej 2002/584 definiuje wprowadzie europejski nakaz aresztowania jako decyzję sądową wydaną przez państwo członkowskie, nie należy jednak pod tym pojęciem rozumieć orzeczenia, które wykonywane jest w ramach europejskiego nakazu aresztowania. W odniesieniu do tego ostatniego orzeczenia wynika na potrzeby niniejszej sprawy z art. 1 ust. 1 jedynie, że celem nakazu musi być wykonanie kary pozbawienia wolności. Kara ta nie musi, przynajmniej zgodnie z treścią przepisu, być nałożona w państwie członkowskim. Uznanie orzeczenia wydanego w państwie trzecim ma w tym zakresie taką samą funkcję jak wyrok skazujący, ponieważ wymaga ono wykonania tego orzeczenia w uznającym państwie członkowskim.

46. Zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji ramowej 2002/584 europejski nakaz aresztowania może zostać wydany w przypadku skazania na karę pozbawienia wolności w wymiarze co najmniej czterech miesięcy. Również ten przepis nie wymaga, aby wyrok skazujący zapadł w państwie członkowskim. Wręcz przeciwnie, uznanie wyroku skazującego wydanego w państwie trzecim wchodzi w zakres zastosowania tego przepisu, jeżeli dotyczy on kary z wystarczająco długim okresem pozbawienia wolności.

47. W konsekwencji decyzja ramowa 2002/584 ma zastosowanie, w sytuacji gdy osoba, której dotyczy wniosek, została skazana i orzeczono względem niej karę w państwie trzecim, ale wyrok państwa trzeciego został uznany przez wydające nakaz państwo członkowskie na mocy umowy międzynarodowej z tym państwem trzecim i jest wykonywany zgodnie z prawem tego państwa wydającego nakaz.

3. ... i nie oznacza ślepego zaufania

48. Nawet gdyby decyzja ramowa miała znajdować zastosowanie, to należy jeszcze wyjaśnić, w jakim zakresie uznanie kary pozbawienia wolności w państwie członkowskim organu sądowego składającego wniosek jest wiążące dla wykonującego nakaz organu sądowego.

14 „[A]ny other enforceable judicial decision having the same effect, coming within the scope of Articles 1 and 2” lub „toute autre décision judiciaire exécutoire ayant la même force entrant dans le champ d’application des articles 1er et 2”.

15 Wyrok z dnia 23 stycznia 2018 r., Piotrowski (C-367/16, EU:C:2018:27, pkt 59).

49. Aby uzasadnić wzajemne uznawanie orzeczeń przez inne państwa członkowskie, konieczne jest zapewnienie ochrony praw procesowych i podstawowych¹⁶. W związku z tym decyzja ramowa 2002/584 musi być przedmiotem wykładni, która może zapewnić zgodność z wymogami przestrzegania praw podstawowych osób, których dotyczy europejski nakaz aresztowania, nie podważając przy tym jednak skuteczności systemu współpracy sądowej między państwami członkowskimi, w którym jednym z istotnych elementów jest przewidziany przez prawodawcę Unii europejski nakaz aresztowania¹⁷.

50. W system europejskiego nakazu aresztowania wmontowana jest zatem dwupoziomowa ochrona praw procesowych i praw podstawowych osoby ściganej. Na pierwszym poziomie osobie tej musi przysługiwać ochrona sądowa w trakcie wydawania orzeczenia sądowego podlegającego wykonaniu. Na drugim poziomie ochronę sądową należy zapewnić w trakcie wydawania europejskiego nakazu aresztowania¹⁸.

51. W istocie istnienie wcześniejszego postępowania sądowego w przedmiocie winy osoby ściganej pozwala wykonującemu nakaz organowi sądowemu domniemywać, że decyzja o wydaniu europejskiego nakazu aresztowania w celu wykonania kary jest wynikiem postępowania krajowego, w ramach którego osoba, wobec której wydano podlegający wykonaniu wyrok, korzystała ze wszystkich gwarancji właściwych dla podjęcia tego rodzaju decyzji, w szczególności gwarancji wynikających z praw podstawowych i ogólnych podstawowych zasad prawa, o których mowa w art. 1 ust. 3 decyzji ramowej 2002/584¹⁹.

52. W niniejszej sprawie Litwa uznała norweski wyrok na podstawie konwencji z Norwegią, a skazany miał prawo do ochrony sądowej poprzez wniesienie środka odwoławczego przeciwko temu uznaniu. Na podstawie wzajemnego zaufania między państwami członkowskimi należy założyć, że w postępowaniu przeprowadzonym przez wnioskujące państwo członkowskie prawa procesowe i prawa podstawowe skazanego były przestrzegane.

53. Jednakże w wyjątkowych okolicznościach możliwe są ograniczenia zasad wzajemnego uznawania i wzajemnego zaufania między państwami członkowskimi²⁰.

54. Punktem wyjścia dla określenia takich wyjątkowych okoliczności jest art. 1 ust. 3 decyzji ramowej 2002/584, zgodnie z którym decyzja nie skutkuje modyfikacją obowiązku poszanowania praw podstawowych i podstawowych zasad prawa zawartych w art. 2 i 6 Traktatu o Unii Europejskiej²¹.

55. Jednakże nie każde możliwe do wyobrażenia naruszenie praw podstawowych we wnioskującym państwie członkowskim powinno być bezwzględnie uznawane za okoliczność wyjątkową, ponieważ z uwagi na charakter wzajemnego zaufania zasadniczo wystarczy, by dana osoba uzyskała ochronę prawną przewidzianą w tym państwie²².

16 Szczegółowo w tym przedmiocie wyroki: z dnia 25 lipca 2018 r., Minister for Justice and Equality (Nieprawidłowości w systemie sądownictwa) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, pkt 35 i nast.); z dnia 15 października 2019 r., Dorobantu (C-128/18, EU:C:2019:857, pkt 46 i nast.).

17 Wyrok z dnia 10 sierpnia 2017 r., Tupikas (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, pkt 63).

18 Wyroki z dnia 27 maja 2019 r.: OG i PI (Prokuratury w Lubece i w Zwickau) (C-508/18 i C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, pkt 67); PF (Prokuratura generalna Litwy) (C-509/18, EU:C:2019:457, pkt 45).

19 Wyrok z dnia 12 grudnia 2019 r., Openbaar Ministerie (Prokurator królewski w Brukseli) (C-627/19 PPU, EU:C:2019:1079, pkt 36).

20 Opinia 2/13 (Przystąpienie Unii do EKPC) z dnia 18 grudnia 2014 r. (EU:C:2014:2454, pkt 191) oraz wyroki: z dnia 5 kwietnia 2016 r., Aranyosi i Căldăraru (C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, pkt 82); z dnia 25 lipca 2018 r., Minister for Justice and Equality (Nieprawidłowości w systemie sądownictwa) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, pkt 43); z dnia 15 października 2019 r., Dorobantu (C-128/18, EU:C:2019:857, pkt 49).

21 Wyroki: z dnia 5 kwietnia 2016 r., Aranyosi i Căldăraru (C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, pkt 83); z dnia 25 lipca 2018 r., Minister for Justice and Equality (Nieprawidłowości w systemie sprawiedliwości) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, pkt 45).

22 Zobacz wyroki: z dnia 21 grudnia 2011 r., NS i in. (C-411/10 i C-493/10, EU:C:2011:865, pkt 80–85); z dnia 10 grudnia 2013 r., Abdullahi (C-394/12, EU:C:2013:813, pkt 50 i nast.); z dnia 26 lipca 2017 r., Mengesteab (C-670/16, EU:C:2017:587, pkt 48); z dnia 2 kwietnia 2019 r., H. i R. (C-582/17 i C-583/17, EU:C:2019:280, pkt 40); z dnia 15 października 2019 r., Dorobantu (C-128/18, EU:C:2019:857, pkt 47).

56. Jedynie groźba poważnego naruszenia praw podstawowych może być uznana za wyjątkową okoliczność. Trybunał Sprawiedliwości przyjął początkowo, że ma to miejsce w przypadku zagrożenia nieludzkim lub poniżającym traktowaniem osoby, której dotyczy wnioski, w rozumieniu art. 4 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą”)²³. Takie samo znaczenie należałoby przypisać realnemu zagrożeniu, że osoba, w stosunku do której wydano europejski nakaz aresztowania (w celu ścigania), w przypadku przekazania jej wydającemu nakaz organowi sądowemu ucierpiałaby z powodu naruszenia jej podstawowego prawa do niezależnego sądu, co podważałoby istotę jej podstawowego prawa do sprawiedliwego procesu sądowego, zagwarantowanego w art. 47 akapit drugi Karty²⁴.

57. Jeżeli państwo członkowskie uznaje i wykonuje karę orzeczoną przez sąd państwa trzeciego, zagrożenie poważnym naruszeniem praw podstawowych może odnosić się z jednej strony do wyroku skazującego w państwie trzecim i być związane na przykład z przebiegiem postępowania, określeniem znamion przestępstwa lub wymiarem kary, z drugiej natomiast strony może również odnosić się do procedury i warunków zatrzymania we wnioskującym państwie członkowskim.

58. W tym zakresie mogą istnieć przypadki, w których takie zagrożenie jest oczywiste na podstawie ogólnie znanych informacji²⁵ lub w których dana osoba powołuje się na realne zagrożenie poważnego naruszenia praw podstawowych w przypadku jej przekazania²⁶.

59. W takich przypadkach konieczne jest, żeby wykonujący nakaz organ sądowy dokonał oceny danego przypadku w sposób konkretny i dokładny, sprawdzając, czy istnieją poważne i udowodnione podstawy, aby uznać, że osoba, której nakaz dotyczy, będzie narażona na poważne naruszenie jej praw podstawowych²⁷. W tym celu wykonujący nakaz organ sądowy, tak jak sąd odsyłający w postępowaniu głównym, powinien na podstawie art. 15 ust. 2 decyzji ramowej wystąpić do organu sądowego wydającego nakaz z wnioskiem o przekazanie wszelkich informacji, które uważa za niezbędne do oceny istnienia omawianego zagrożenia²⁸.

60. W niniejszym postępowaniu nie przedstawiono jednak do tej pory żadnych twierdzeń odnośnie do naruszenia praw podstawowych, nie mówiąc już o poważnym ich naruszeniu. Co więcej, należy tu wziąć pod uwagę, że nie jest to kwestia uznania wyroku jakiegokolwiek państwa trzeciego.

61. Nie jest wprawdzie wystarczające, że Norwegia jest stroną Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (zwanej dalej „EKPC”)²⁹, państwo to podpisało jednak z Unią umowę w sprawie procedury przekazywania osób, która weszła w życie w dniu 1 listopada 2019 r. W preambule tej umowy umawiające się strony wyraziły wzajemne zaufanie do struktury i funkcjonowania ich systemów prawnych oraz do zdolności wszystkich umawiających się stron do

23 Wyroki: z dnia 5 kwietnia 2016 r., Aranyosi i Căldăraru (C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, pkt 84); z dnia 25 lipca 2018 r., Minister for Justice and Equality (Nieprawidłowości w systemie sądownictwa) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, pkt 44); z dnia 15 października 2019 r., Dorobantu (C-128/18, EU:C:2019:857, pkt 50).

24 Wyroki: z dnia 25 lipca 2018 r., Minister for Justice and Equality (Nieprawidłowości w systemie sądownictwa) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, pkt 59); z dnia 12 lutego 2019 r., TC (C-492/18 PPU, EU:C:2019:108, pkt 43).

25 Zobacz wyroki: z dnia 21 grudnia 2011 r., NS i in. (C-411/10 i C-493/10, EU:C:2011:865, pkt 87 i nast.); z dnia 5 kwietnia 2016 r., Aranyosi i Căldăraru (C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, pkt 88, 89); z dnia 6 września 2016 r., Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630, pkt 57–59); z dnia 15 października 2019 r., Dorobantu (C-128/18, EU:C:2019:857, pkt 51–53); z dnia 2 kwietnia 2020 r., Ruska Federacja (C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, pkt 65).

26 Zobacz wyrok z dnia 2 kwietnia 2020 r., Ruska Federacja (C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, pkt 64).

27 Wyroki: z dnia 5 kwietnia 2016 r., Aranyosi i Căldăraru (C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, pkt 92, 94); z dnia 25 lipca 2018 r., Minister for Justice and Equality (Nieprawidłowości w systemie sądownictwa) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, pkt 73); z dnia 15 października 2019 r., Dorobantu (C-128/18, EU:C:2019:857, pkt 55).

28 Wyroki: z dnia 25 lipca 2018 r., Minister for Justice and Equality (Nieprawidłowości w systemie sądownictwa) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, pkt 76); z dnia 19 września 2018 r., RO (C-327/18 PPU, EU:C:2018:733, pkt 42).

29 Zobacz wyroki: z dnia 6 września 2016 r., Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630, pkt 55–57); z dnia 2 kwietnia 2020 r., Ruska Federacja (C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, pkt 65); zob. jednak także wyrok z dnia 19 września 2018 r., RO (C-327/18 PPU, EU:C:2018:733, pkt 52).

zagwarantowania uczciwego procesu³⁰. W ten sposób Unia wyraziła wobec Norwegii zaufanie w stopniu zbliżonym do tego, jaki istnieje między państwami członkowskimi. W przypadku tego kraju trzeciego istnieje zatem wrzuszalne domniemanie, że prawa podstawowe były dotychczas przestrzegane i będą przestrzegane w przyszłości.

4. Wniosek w przedmiocie pytania pierwszego

62. Z uwagi na powyższe decyzja ramowa 2002/584 znajduje zastosowanie, w sytuacji gdy wobec osoby, której dotyczy wniosek, wydano wyrok i orzeczono karę w Norwegii, ale na podstawie umowy międzynarodowej z Norwegią wyrok ten został uznany przez wydające nakaz państwo członkowskie i podlega wykonaniu zgodnie z prawem tego państwa.

63. Wykonujący nakaz organ sądowy kończy jednak postępowanie w sprawie przekazania osoby, jeżeli ma poważne i oparte na faktach powody, by sądzić, że wykonanie norweskiej kary pozbawienia wolności, którą Litwa uznała, doprowadziłoby do poważnego naruszenia praw podstawowych.

B. W przedmiocie dopuszczalności odmówienia wykonania europejskiego nakazu aresztowania (pytanie drugie)

64. W drugim pytaniu sąd odsyłający zapytuje, czy wykonujący nakaz organ sądowy może odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania na podstawie art. 4 pkt 1 i art. 4 pkt 7 lit. b) decyzji ramowej 2002/584 z tego względu, że przestępstwo zostało popełnione w państwie trzecim, jeśli sprawca podjął czynności przygotowawcze w państwie wydającym nakaz.

1. W przedmiocie art. 4 pkt 1 decyzji ramowej 2002/584

65. Zgodnie z art. 4 pkt 1 decyzji ramowej 2002/584 wykonujący nakaz organ sądowy może odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania, jeżeli w jednym z przypadków wymienionych w art. 2 ust. 4 czyn, który stanowi podstawę wydania europejskiego nakazu aresztowania, nie stanowi przestępstwa w świetle prawa wykonującego nakaz państwa członkowskiego.

66. Wydaje się wykluczone, aby w niniejszej sprawie można było na tej podstawie odmówić przekazania skazanego, ponieważ przedmiotowe przestępstwo – handel środkami odurzającymi – jest karalne na mocy art. 15 irlandzkiej ustawy o nadużywaniu środków odurzających, a ponadto nie sposób dostrzec jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, jakoby przestępstwo to nie miało być objęte art. 2 ust. 4 decyzji ramowej 2002/584. Jest to raczej przestępstwo katalogowe zgodnie z art. 2 ust. 2 tiret piąte, w przypadku którego nie wymaga się podwójnej karalności.

67. Trybunał Sprawiedliwości nie musi zatem zajmować stanowiska w przedmiocie art. 4 pkt 1 decyzji ramowej 2002/584.

2. W przedmiocie art. 4 pkt 7 lit. b) decyzji ramowej 2002/584

68. Natomiast wykładnia art. 4 pkt 7 lit. b) decyzji ramowej 2002/584 ma istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Zgodnie z tym przepisem wykonujący nakaz organ sądowy może odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania, jeśli nakaz dotyczy przestępstw popełnionych poza terytorium wydającego nakaz państwa członkowskiego, a prawo wykonującego nakaz państwa członkowskiego nie dopuszcza ścigania przestępstw tego rodzaju, jeśli popełnione zostają poza jego terytorium.

³⁰ Wyrok z dnia 2 kwietnia 2020 r., Rуска Federacja (C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, pkt 73).

69. Odmowa wykonania nakazu wymaga zatem spełnienia łącznie dwóch warunków: by przestępstwo, którego dotyczy europejski nakaz aresztowania, zostało popełnione poza terytorium wydającego nakaz państwa członkowskiego, i by prawo wykonującego nakaz państwa członkowskiego nie zezwalało na ściganie przestępstw tego rodzaju, jeśli popełnione zostają poza jego terytorium.

70. Celem tego wyrażającego wyjątek od zasady ogólnej przepisu jest umożliwienie wykonującemu nakaz organowi sądowemu uwzględnienia przy wykonywaniu europejskiego nakazu aresztowania podstawowych decyzji, jakie państwo członkowskie, do którego skierowany jest wniosek, podjęło odnośnie do zakresu własnej jurysdykcji karnej. Jednakże art. 4 pkt 7 lit. b) decyzji ramowej 2002/584 nie zezwala na niczym nie ograniczoną realizację tego celu.

71. Jeśli chodzi o drugi z wyżej wymienionych warunków, jedynie sądy irlandzkie mogą wyjaśnić zakres właściwych irlandzkich przepisów prawa karnego. W związku z tym decyzja o odmowie wykonania znajduje się w rękach organu sądowego, do którego kierowany jest wniosek.

72. Artykuł 4 pkt 7 lit. b) decyzji ramowej 2002/584 nie odwołuje się jednak, w odniesieniu do definicji przestępstwa, które zostało popełnione poza terytorium wydającego nakaz państwa członkowskiego, do prawa państwa członkowskiego, do którego skierowano wniosek. Chodzi tu więc o pojęcie prawa Unii, którego wykładni Trybunał Sprawiedliwości musi dokonywać z uwzględnieniem tego, jak pojęcie to rozumieć należy wtedy, gdy sprawca dopuścił się czynności przygotowawczych w wydającym nakaz państwie członkowskim³¹.

73. Wbrew stanowisku Irlandii uznanie przez wydające nakaz państwo członkowskie nie ma znaczenia dla tej kwestii, ponieważ uznanie nie zmienia miejsca popełnienia przestępstwa. Artykuł 4 pkt 7 lit. b) decyzji ramowej 2002/584 koncentruje się bowiem na miejscu, w którym przestępstwo zostało „popełnione”. W konkretnym przypadku przestępstwo musi mieć zatem charakter eksterytorialny.

74. W niniejszej sprawie skazany porozumiał się z osobą trzecią na Litwie odnośnie do odpłatnego przetransportowania środków odurzających do Norwegii. Skazany wywiózł środki odurzające z Litwy i przekroczywszy kilka międzynarodowych granic wjechał w końcu do Norwegii ze Szwecji. Tam, około 5 km od granicy, skazanego zatrzymano z kilkoma kilogramami metamfetaminy. Został on skazany za przestępstwo „nielegalnego transportowania bardzo dużej ilości substancji odurzających”. Okoliczność, by czyny te były przedmiotem wyroku skazującego wydanego na Litwie, nie została podniesiona przed Trybunałem.

75. Sprawa zawisła w postępowaniu głównym wywołuje tym samym trzy pytania, a mianowicie: po pierwsze, czy na art. 4 pkt 7 lit. b) decyzji ramowej 2002/584 nie można powoływać się już wtedy, gdy tylko niektóre, ale nie wszystkie czynności składające się na czyn zabroniony zostały popełnione w państwie wydającym nakaz?; po drugie, w jakim zakresie pojęcie czynu obejmuje czynności przygotowawcze?; i po trzecie, czy znaczenie ma zakres wyroku skazującego, który ma zostać wykonany?.

a) Podjęte w kraju zachowania składające się na czyn zabroniony

76. Określenie niezbędnego zakresu składających się na czyn zabroniony zachowań dokonanych w państwie wydającym nakaz wymaga uwzględnienia przy wykładni art. 4 pkt 7 lit. b) decyzji ramowej 2002/584 również litery a) tego punktu.

³¹ W tym kierunku wyroki: z dnia 17 lipca 2008 r., Kozłowski (C-66/08, EU:C:2008:437, pkt 42); z dnia 16 listopada 2010 r., Mantello (C-261/09, EU:C:2010:683, pkt 38); z dnia 14 listopada 2013 r., Baláž (C-60/12, EU:C:2013:733, pkt 26); z dnia 18 października 2016 r., Nikiforidis (C-135/15, EU:C:2016:774, pkt 28); z dnia 23 kwietnia 2020 r., Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI (C-507/18, EU:C:2020:289, pkt 31).

77. Artykuł 4 pkt 7 lit. a) odnosi się do przypadku, gdy przestępstwo zostało popełnione „w całości bądź w części” na terytorium wykonującego nakaz państwa członkowskiego. Podjęcie części zachowań składających się na przestępstwo w państwie wykonującym nakaz jest zatem wystarczające, aby to państwo mogło odmówić przekazania skazanego na mocy tego przepisu.

78. Artykuł 4 pkt 7 lit. b) stanowi natomiast jedynie o popełnieniu przestępstwa „poza” terytorium państwa wydającego nakaz, bez żadnych dodatkowych uszczegółowień. Dlatego też podstawa odmowy wykonania nakazu określona w lit. b) ma zastosowanie tylko wtedy, gdy czyn został popełniony *całkowicie* poza terytorium państwa wnioskującego i nie jest wystarczające popełnienie tego czynu jedynie w części poza terytorium tego państwa.

79. Wniosek ten znajduje potwierdzenie w fakcie, że art. 4 pkt 7 lit. b) decyzji ramowej 2002/584 ma zastosowanie nie tylko do wykonania kary pozbawienia wolności, jak to ma miejsce w niniejszej sprawie, ale również do ścigania karnego. Ściganie powinno być zaś możliwe również wtedy, gdy państwo wnioskujące podejmuje działania, opierając swoją lokalną jurysdykcję tylko na części zachowań składających się na czyn zabroniony.

b) Pojęcie czynu

80. Sąd odsyłający zwraca się jednak do Trybunału również z pytaniem, w jakim zakresie czynności przygotowawcze przyporządkować należy przestępstwu, w związku z którym wystąpiono o przekazanie skazanego.

81. W tym względzie można odwołać się do art. 3 pkt 2 decyzji ramowej 2002/584. W wyniku uwzględnienia wynikającego z art. 50 karty zakazu podwójnego karania przepis ten nakazuje odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania, jeżeli w stosunku do osoby, której dotyczy wniosek, zapadło już w związku z popełnieniem tych samych czynów prawomocne orzeczenie. W tym kontekście pojęcie „tych samych czynów” zostało zinterpretowane przez Trybunał Sprawiedliwości w ten sposób, że dotyczy jedynie czynów rozumianych jako zdarzenia i obejmuje pewną całość, na którą składają się nierozdzielnie ze sobą związane konkretne okoliczności, niezależnie od ich kwalifikacji prawnej lub chronionego interesu prawnego³².

82. W związku z tym przy określaniu popełnionego przestępstwa należy wziąć pod uwagę również rzeczywiście popełniony czyn. Decydującym czynnikiem są konkretne okoliczności, które są ze sobą nierozdzielnie związane.

83. W odniesieniu do przestępstw związanych z nielegalnym handlem środkami odurzającymi wywóz i przywóz tych samych środków odurzających z i do różnych państw może stanowić pewien zespół zachowań, które z uwagi na swą naturę są ze sobą nierozdzielnie związane³³.

84. Na tej podstawie nasuwa się spostrzeżenie, że oprócz przestępstw związanych z transportowaniem i przywozem środków odurzających w Norwegii skazany popełnił także przestępstwa na Litwie, w szczególności w postaci wywozu tych środków. Skoro tak, to przestępstwo nie zostało popełnione wyłącznie poza terytorium wydającego nakaz państwa członkowskiego. To, czy porozumienie z inną osobą w sprawie przewozu środków odurzających za wynagrodzeniem jest również częścią takiego zespołu zachowań, nie ma zatem rozstrzygającego znaczenia. Porozumienie to sugeruje jednak, że skazany wywiózł środki odurzające z Litwy w celu ich wwiezienia do Norwegii, tj. że działał z jednolitym zamiarem popełnienia przestępstwa.

32 Wyrok z dnia 16 listopada 2010 r., Mantello (C-261/09, EU:C:2010:683, pkt 39, 40), który opiera się na wyrokach: z dnia 9 marca 2006 r., van Esbroeck (C-436/04, EU:C:2006:165, pkt 27, 32, 36); z dnia 28 września 2006 r., Van Straaten (C-150/05, EU:C:2006:614, pkt 41, 47, 48), odnośnie do art. 54 Konwencji Wykonawczej do układu z Schengen.

33 Wyroki: z dnia 9 marca 2006 r., Van Esbroeck (C-436/04, EU:C:2006:165, pkt 37); z dnia 28 września 2006 r., Van Straaten (C-150/05, EU:C:2006:614, pkt 51).

85. Jednakże ostateczna ocena w tym zakresie należy do właściwych sądów krajowych, które muszą ustalić, czy rozpatrywane zdarzenie stanowi całość, na którą składają się zachowania nierozdzielnie ze sobą związane w czasie, przestrzeni, jak i z uwagi na ich cel³⁴. W niniejszym postępowaniu dotyczącym przekazania skazanego to ustalenie pozostaje w pierwszej kolejności w kompetencji sądów irlandzkich, które muszą jednak należycie uwzględnić ustalenia sądów norweskich, uznane na Litwie. Jeżeli potrzebne będą dalsze wyjaśnienia, sądy irlandzkie powinny również zwrócić się do sądów litewskich o dodatkowe informacje na mocy art. 15 ust. 2 decyzji ramowej 2002/584.

c) W przedmiocie podstawy faktycznej wyroku skazującego

86. W niniejszej sprawie wykonujący nakaz organ sądowy nie może również odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania ze względu na fakt, że skazanie w Norwegii nie jest związane z przekroczeniem granicy, lecz wyłącznie z transportowaniem środków odurzających.

87. Wprawdzie – na ile można to stwierdzić – wyrok skazujący w niniejszej sprawie dotyczy jedynie przestępstwa popełnionego poza terytorium państwa członkowskiego wydającego nakaz, jednak art. 4 pkt 7 lit. b) decyzji ramowej 2002/584 odnosi się w swojej treści do miejsca, w którym przestępstwo zostało „popełnione”. Gdyby prawodawca chciał odnieść się do zachowań, za które sprawca został skazany, użyłby terminu „skazanie”, jak to ma miejsce w art. 3 pkt 2 lub art. 4 pkt 5 tej decyzji.

88. Odniesienie się do skazania sprawiłoby, że decyzja ramowa byłaby również nieproporcjonalnie trudna w stosowaniu. W chwili wydania wyroku skazującego na ogół nie można bowiem przewidzieć, które zachowania składające się na czyn zabroniony mogą być później istotne dla stosowania decyzji ramowej i w związku z tym powinny zostać uwzględnione. Dotyczy to w szczególności wyroków skazujących wydawanych w państwach trzecich, ponieważ szczególnie tamtejszych sądów nie zajmuje raczej stosowanie tej decyzji ramowej.

89. Wreszcie orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości odnośnie do podwójnej karalności nie wskazuje na nic innego. Wprawdzie podwójna karalność jest zasadniczo powiązana z elementami stanu faktycznego składającymi się na przestępstwo, w kształcie, w jakim znalazły odzwierciedlenie w wyroku, który zapadł w państwie wydającym nakaz³⁵, jednakże również podwójna karalność odnosi się do popełnienia przestępstwa, a nie do skazania. Zgodnie z art. 7 ust. 3 decyzji ramowej 2008/909/WSiSW³⁶ państwo wykonujące może bowiem uzależnić uznanie wyroku od tego, czy *odnosi się on do czynów* stanowiących przestępstwo także w świetle prawa państwa wykonującego.

3. Wniosek w przedmiocie pytania drugiego

90. Wykonujący nakaz organ sądowy nie może zatem zgodnie z art. 4 pkt 7 lit. b) decyzji ramowej 2002/584 odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania, jeśli ustalono, że osoba, której dotyczy wniosek, dokonała na terytorium wydającego nakaz państwa członkowskiego karalnych czynności przygotowawczych, które w praktyce są nierozdzielnie związane z czynem, za który osoba ta została skazana.

³⁴ Wyroki: z dnia 9 marca 2006 r., Van Esbroeck (C-436/04, EU:C:2006:165, pkt 38); z dnia 28 września 2006 r., Van Straaten (C-150/05, EU:C:2006:614, pkt 52).

³⁵ Wyrok z dnia 11 stycznia 2017 r., Grundza (C-289/15, EU:C:2017:4, pkt 37).

³⁶ Decyzja ramowa Rady z dnia 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności lub inny środek polegający na pozbawieniu wolności – w celu wykonania tych wyroków w Unii Europejskiej (Dz.U. 2008, L 327, s. 27), ze zmianami (Dz.U. 2019, L 219, s. 78).

V. Wnioski

91. Proponuję zatem Trybunałowi, by na pytania prejudycjalne odpowiedział następująco:

1. Decyzja ramowa 2002/584/WSiSW w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi znajduje zastosowanie, w sytuacji gdy wobec osoby, której dotyczy wnioski, wydano wyrok i orzeczono karę w Królestwie Norwegii, ale na podstawie umowy międzynarodowej z Norwegią wyrok ten został uznany przez wydające nakaz państwo członkowskie i podlega wykonaniu zgodnie z prawem tego państwa.

Wykonujący nakaz organ sądowy kończy jednak postępowanie w sprawie przekazania osoby, jeżeli ma poważne i oparte na faktach powody, by sądzić, że wykonanie norweskiej kary pozbawienia wolności, którą Republika Litewska uznała, doprowadziłoby do poważnego naruszenia praw podstawowych.

2. Wykonujący nakaz organ sądowy nie może zgodnie z art. 4 pkt 7 lit. b) decyzji ramowej 2002/584 odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania, jeśli ustalono, że osoba, której dotyczy wnioski, dokonała na terytorium wydającego nakaz państwa członkowskiego karalnych czynności przygotowawczych, które w praktyce są nierozdzielnie związane z czynem, za który osoba ta została skazana.